

nii palju mehi juure kui enne. Sellepärast läks Albert aastal 1218 ueste Saksamaale abi otsima, seält ta leidis ühe würsti Hinrik Buurewin, kes oma rahwaga Maarja maale läks. Albert otsis Saksamaalt weel enam abi, aga kui tema palwed ei seäl palju ei aitanud, siis läks ta sealt Taani maale, kuninga Woldemari juure, kes temale lubas Gestlaeste wasta api tulla.

Seda aega aga, et Albert Saksamaal oli, ei seisnud sõda lojoniste mite kodu wakka. Wõdega wennade pealik Wolkiin ja nimetud würst Hinrik Buurewin olid oma wäedega Harju maale Gestlaeste wastu minemas, kui kuulda saidwad, et Wene suurwürst oma wäega oli Uggenuse tunginud. Siis põdrasid ümber ja läksid üle Oma jõe Wenelaeste wastu. Teine pool Oma jõe, Tartu ligidal oli lahing, ja Wenelaesed pistasid põgenema, senni kui ühe pisikesse jõe üle said, kus teine osa nende wäest seismas oli. Teisel pool jõe säedsid Wenelaesed ennast ueste roodu, ja oli neil wäga suur hulk, õöldakse kuusteistkümmend tuhat olnud olewad. Saksia wägi, Liwi ja Lätti rahwaga jäid siin pool mäe otssas seisma. Aga Liwi ja Lätti rahwas seda suurt hulka nähes, hakkas kartma, ja pistasid jooksu. Saksia mehed üksi, paar sada meest, jäid wapraste seisma. Wenelaesed hakkasid nüüd üle jõe tagasi kipuma, nii pea aga kui mõned olid üle saanud, lastsid nende peäle enne kui teised taga järele jõudsid. Nenda wiis ei saanud suur Wene wägi ühtegi

piisikesse Saksia hulga wasta ja wõit jäi nende kätte. Wenelaesed kipusid nüüd Lätti maale, aga kui neile sõnumed tulid, et Litwarahwas Wene maale tunginud, rutasid nemad jälle koeu poole.

Aastal 1219 sui ael tuli Taani kuningas Woldemar sunte hulga laewadega (õöldakse tuhat wiis sada olnud olewad) ja hulk sõameestega Gestimaale. Temaga ühes tuli ka Tiitrik, keda Albert Gestimaa piiskopiks oli seadnud. Seäl kohal kus nüüd Tallin seisab, ja kus siis üks wana Gestlaeste lin, nimega Lindanisa (wana rahwas ütlewad, seäl Linda Kalewi poea ema, teda olle imetanud) seisus, tulid Taanlaesed maale. Nemad rikufid Lindanisa ära, ja hakkasid ne kindla linna ehitama, seäl kohal, mis nüüd Tallinna Toom peaiseks linnaks hühtakse. Ühel õõsel tulid Gestlaesed wiest kohast keraga Taanlaeste peäle, selle nõuga, et nemad kuningat tahtsid ära tappa. Aga nemad eksisid telgi poolest ja läksid piiskopi Tiitriku telki ja teggid temale otja. Aga Taanlaesed wõitsid neid üsna ära, nenda et peäle tuhat Gestlaest seäl paigal said ära tapetud ja teised pistasid minema. See sündis Wiituse pääwal. Kui nüüd Taani kuningas oma kindla linna ehk lossi oli walms ehitatud, jätis tema muist sõamehi senna, aga läks teistega jälle koeu.

Sel samal aastal tulid Saaremaa rahwas oma wäega Järwa maale. Järwalised, kes ise nüüd tõeste rahu nõudsid ja ristis usku tahtsid heita, walsid Riijast neile õpetajaid ja sõamehi saata.